

Umeå kommuns hälso- och sjukvård i hemmet

Sjukgymnaster, HSIH Umeå

I september 2013 övergick ansvaret för hemsjukvården från landstingen till kommunen i Västerbottens län.

Endast två heltids sjukgymnasttjänster skatteväxlades i hela länet, och till Umeå kommun fördelades 0,8 tjänst. Kommunen tog dock beslutet att anställa 4 sjukgymnaster (3,8 tjänster). Tillsammans med sjuksköterskor och arbetsterapeuter, som är betydligt fler till antalet, ansvarar de för alla insatser som behöver göras hos vuxna invånare *i hemmet*.

En klar majoritet av HSIHs patienter är äldre personer men några andra patientgrupper behöver mycket tid och insatser, t.ex. yngre vuxna personer med stora och varaktiga funktionsnedsättningar.

Att dra igång en ny verksamhet är spännande men ofta trögt och arbetsamt. Lisa Sandgren, Lisa Olofsson, Annette Bergstrand och Åsa Risén har nu varit anställda i knappt två år. De arbetar i var sitt geografiskt team och får ett besök av undertecknad på team nords lokaler. Nu har det blivit tydligare hur uppdraget ser ut, vilka patientgrupper och samarbetspartners som är aktuella.

Ärendena kan aktualiseras på många olika sätt; patienten själv, närstående, de olika klinikerna på sjukhuset, via hemtjänstpersonal och personliga assistenter, internt inom teamet, från primärvården med flera. Var och en av sjukgymnasterna har ca 100 pågående ärenden och målet är att påbörja insats inom tre månader, men det uppnås inte alltid. De högst prioriterade ärendena är patienter i palliativt skede, hemgång från sjukhuset och hjälpmedel som behövs i dagliga livet. Dessa ärenden är många och ofta upptäcker sjukgymnasterna behov som det inte finns tid till. "Man skulle önska att det var patienternas behov av sjukgymnast-/fysioterapeutinsats som fick styra i ett större perspektiv och inte vara så avgränsad till verksamhet och uppdrag", säger Lisa S som också vill verka för smidiga och obrutna rehabkedjor mellan de olika vårdgivarna.

Sedan en tid medverkar sjukgymnasterna i riskbedömningarna, Senior Alert, hos patienterna tillsammans med sjuksköterskor och arbetsterapeuter. Till hösten ska alla fyra ska utbilda sig till instruktörer i Otago träningsprogram.

Den politiska visionen inom hemsjukvården är att fånga upp de personer som befinner sig i risk för att inte klara sitt boende. Med nuvarande bemanning är det

svårt att medverka i det arbetet, det blir mest små "duttar" hos var och en. "Vi skulle vilja vara mer närvarande och jobba tillsammans med hemtjänstpersonal och personliga assistenter", säger Annette. "Om vi var fler skulle vi också kunna ha en viss spetskompetens, samarbeta bredare med kollegor inom landstinget och hinna utvärdera våra insatser".

/ Låtta Hasselgren, Umeå